

2009-127 Klage på innvilgelse av kreditter – spørsmål om sinnssykt motiverte disposisjoner

Saken gjaldt spørsmålet om hvorvidt fire kredittavtaler på til sammen 211.249,-, som klager hadde inngått med banken i perioden 1993 – 2000, var utslag av sinnssyk motivasjon. Nemnda bemerket at utgangspunktet er at sinnssyke ikke mangler rettslig handleevne. Nemnda la til grunn at klagen omhandlet relativt sett mindre beløp, og uttalte at beløpsstørrelsene i seg selv, og det som var opplyst om anvendelsen av midlene, fremsto dette ikke som sinnssykt motivert. Banken hadde under saksforberedelsen tilbudt en forliksløsning hvor kravet ble redusert fra kr 211.000,- til kr 100.000,-. Klager hadde ved sin advokat ikke akseptert tilbudet. Nemnda bemerket at tilbudet fremsto som fornuftig og rimelig, og at det burde ha vært akseptert.

I. Saksfremstilling

Saken gjelder en tvist mellom ... (klager) og DnB NOR Bank ASA om fire kreditter.

Kredittene fremkommer som følger:

Navn	Innvilget dato	Kreditt	Hovedstol	Totalt krav pr 17.2.2009
Multi MasterCard	22.3.1993	4.990	2.828	9.925
Cresco Access	13.11.1999	31.000	32.497	56.023
Total MasterCard	2.2.2000	10.000	7.691	23.570
DnB NOR Forbruksfinansiering	9.10.2000	75.000	77.914	121.731
Sum				211.249

Alle kredittene er overført til Lindorff for rettslig inndrivelse.

Klagers representant anfører at klager lider av bipolar lidelse, også kjent som manisk-depressiv lidelse. Det er fremlagt uttalelse fra psykiater som sier at klager scorer positivt på tester som paranoid, depressiv, obsessiv compulsiv, schizotyp og borderline. Det anføres at det er årsakssammenheng mellom klagers mentale lidelse og låneopptakene ved etablering av kredittene, og at disposisjonene derfor er ugyldige. Ytelsene kan ikke restitueres, idet pengene ikke lenger er i behold. Videre finner klagers representant det påfallende at klager ikke ble frarådet låneopptaket, idet klager er uføretrygdet/pensjonist med en brutto årsinntekt oppgitt på lånesøknadstidspunktene til å være i størrelsesorden kr 160.000 – kr 220.000. Det er nedlagt følgende påstand:

1. Følgende disposisjoner mellom ... (klager) og DnB NOR kjennes ugyldige:
 - Multi MasterCard kontrakt nr ...
 - Cresco Access, kontonr ...
 - Total MasterCard, kontrakt nr ...
 - DnB NOR Forbruksfinansiering nr ...
2. Subsidiært: ... (klagers) ansvar for kredittene lempes helt eller delvis etter nemndas skjønn
3. DnB NOR Bank ASA dømmes til å betale sakens omkostninger med tillegg av forsinkelsesrenter etter lov om forsinkelsesrente § 3, beregnet 14 dager fra forkynnelse og til betaling skjer

Innklagede bank betviler ikke at klager har en psykisk lidelse. Det påpekes at sinnssyke ikke mangler rettslig handleevne. Banken bemerker at kredittene utgjør relativt sett mindre beløp. Banken anser ikke at det foreligger forhold ved kredittbeløpene som indikerer at sykdommen var årsak til låneopptakene. Banken kan ikke se at kredittavtalene fremstår som ufornuftige og indikerer en manglende realitetsforståelse ut fra låneformål, beløp eller andre objektive forhold. Det stilles spørsmålsteget ved at det ikke er oppnevnt hjelpeverge for klager dersom han åpenbart trengte hjelp til å ivareta sin økonomi og burde beskyttes mot disposisjoner han kunne komme til å foreta. Bankens prinsipale påstand er at det verken er dokumentert eller tilstrekkelig sannsynliggjort at de påklagede kredittene var sinnssykelig motivert.

Dersom Bankklagenemnda ut fra foreliggende dokumentasjon skulle være i tvil om klagers sykdom kan ha vært motiverende for kredittopptakene, påstår banken klagen avvist fordi den er lite egnet for skriftlig saksbehandling. De fremlagte sakkyndige erklæringer er avgitt flere år etter at kredittavtalene ble inngått, og banken stiller spørsmålsteget ved hvilken bevismessig verdi disse har for å belyse klagers evne til å inngå rettslig forpliktende avtaler flere år tidligere.

Banken påstår subsidiært at klagers krav er foreldet. Kredittavtalene med banken ble inngått i perioden 1993 – 2000. Krav ble første gang fremsatt overfor banken i 2007. Banken mener at korrespondansen som har funnet sted før saken ble bragt inn for Bankklagenemnda ikke innebærer at retten til å påberope seg foreldelse har gått tapt.

Bankens samlede krav mot klager beløper seg til ca kr 211.000. Banken har tilbudt å nedskrive kravet til kr 100.000. Banken ser for seg at gjelden avdras med kr 1.000 pr måned ved trekk fra klagers konto. Renter vil ikke bli beregnet. Banken tilbyr ikke å dekke klagers saksomkostninger. Tilbudet er avslått av klagers representant. Banken har etter dette trukket tilbudet tilbake.

Klagen forstås slik at klager krever at hans ansvar for inngåtte kredittavtaler blir kjent ugyldig, alternativt at hans ansvar blir lempet helt eller delvis.

II. Bankklagenemndas begrunnelse

Tvistespørsmålet i saken er hvorvidt fire avtaler om kreditt var utslag av sinnssyk motivasjon.

Bankklagenemndas utgangspunkt etter gjeldende rett er at sinnssyke ikke mangler rettslig handleevne.

Nemnda legger til grunn at klagen omhandler relativt sett mindre beløp. Kredittene er i størrelsesordenen fra 4.990 til kr 75.000. En av kredittene er opplyst å være benyttet til kjøp av TV-apparat i 1993. En av de andre kredittene er opplyst å være benyttet i en musikkforretning. Nemnda legger til grunn at klager er opplyst å være musikkinteressert og blant annet har opptrådt som musiker ved å spille til dans. Beløpsstørrelsene i seg selv, og det som er opplyst om anvendelsen av midlene, fremstår etter dette slik nemnda vurderer det, ikke som sinnssykt motiverte.

Bankklagenemnda viser til at banken under saksforberedelsen tilbød en forliksløsning ved å nedskrive kravet mot klager fra ca kr 211.000 til kr 100.000. Klager har ved sin advokat meddelt at det fremsatte tilbudet ikke godtas, og banken har trukket tilbudet. Nemnda vil bemerke at bankens tilbud fremstod som fornuftig og rimelig, som burde ha vært akseptert fra klagers side.

Uttalelsen er enstemmig.

III. Bankklagenemndas konklusjon

Klager gis ikke medhold.

Oslo, den 6. november 2009

Cecilie Østensen Noss

Erik Bøhn

Randi Almås Welhaven

Frode Arnesen

Paal Bjønness